

[Steen Folke]

Jeg mener altså, at nu haster det. Situationen er så tilspidset, at man kan ikke blive ved med snak og verbale protester. Nu må der handling bag. Der mener jeg, at når ministeren siger: ja men det må have en sådan bredde og opbakning, at det virkelig bliver effektivt, er det det samme som at sige: der skal ikke ske noget. For vi ved godt, at man ikke kommer igennem på den meget brede basis med at få alle mulige nationer involveret i det, i hvert fald ikke fra starten.

Derfor mener jeg, at Danmark nu må vise, at man er rede til at gå i spidsen, meget gerne sammen med andre lande, f. eks. de nordiske lande. Der er noget, der tyder på, at Sverige – måske også andre nordiske lande – er endnu et lille skridt længere fremme end Danmark i retning af at ville gøre noget bindende og reelt ved dette spørgsmål.

Jeg mener altså, regeringen nu må vise, at det er alvor, og derfor vil jeg gerne spørge ministeren: Hvis der ikke inden 12 måneder, lad os sige det, er opnået enighed om iværksættelse af økonomiske sanktioner med andre lande, det være sig i Norden eller i EF, vil den danske regering så gå i spidsen og vedtage bindende økonomiske sanktioner?

Minister Lise Østergaard:

Jeg tror nok, hr. Steen Folke er klar over, at et sådant spørgsmål mere er retorisk end reelt. Det er klart, at det ikke kan besvares konkret på dette sted. Men jeg synes, det ligger helt klart, at den politik, regeringen fører, er mere aktiv end svarende til et konkret spørgsmål om, hvad vi vil gøre om 12 måneder fra nu.

Sagen er den, at der netop i de allersneste måneder er sket det, at spørgsmålet om forpligtende sanktioner over for Sydafrika er blevet flyttet fra at være et retorisk emne, som blev nævnet i alle taler, over til at blive et arbejds punkt i handlingsprogrammer, og det er sket både i EF-regie og i nordisk regie. Begge disse dele er sket inden for de sidste få måneder, og det er et meget, meget væsentligt skridt fremad, som jeg mener rummer meget store muligheder for konkret aktion.

Når hr. Steen Folke har fået det indtryk af det sidste udenrigsministermøde i EF, at det lå meget tungt, mener jeg, at det er et fejlagtigt indtryk. Man havde nemlig foreslået, at

en opfordring til virksomhederne om at afstå fra nyinvesteringer skulle indgå i den pågældende adfærdskodeks, men da den i øvrigt alene omfattede forhold internt i virksomhederne, var der for så vidt en logisk brist i at have den opfordring inde i den kodeks. Vi fik imidlertid det direkte løfte fra formanden, at dette spørgsmål vil blive taget op på hvert af de efterfølgende udenrigsministermøder i EF, og samtidig er det sat i gang som et handlingsprogram blandt de nordiske lande. Derfor mener jeg, at aktiviteten er meget høj på dette område.

Ib Nørlund (DKP):

På den givne foranledning vil jeg gerne stille et tillægsspørgsmål, som ligger i fortsættelse af, hvad jeg har spurgt om nogle gange i andre af husets forsamlinger. Det er den helt konkrete sag, at Danmark på et vigtigt område for tiden udvider sin samhandel med Sydafrika. Jeg tænker navnlig på EL-SAMs overgang til indkøb af kul i Sydafrika, som der ikke er nogen som helst specielle økonomiske argumenter for skulle være særlig fortræffelige.

Jeg vil gerne spørge, om regeringen ikke finder det rimeligt at tage et initiativ på en eller anden måde til at ændre, at man netop nu direkte udvider den økonomiske forbindelse, endda på et sådant grundstofområde som kul. Det svarer jo meget dårligt til de resolutioner, man vedtager, når man fra andres side kan henvise til den danske praktiske optræden. Ville det ikke også være sådan, at regeringens bestræbelser, som der her er redegjort for, ville få noget større vægt ved, at man selvstændigt tog et sådant skridt? Dette spørgsmål er ikke retorisk, det er særdeles praktisk.

Minister Lise Østergaard:

Jeg vil gerne på det spørgsmål give den lige så praktiske information, at selv frontlinjestaterne i det sydlige Afrika har økonomisk samarbejde med Sydafrika, og det initiativ, der er taget med hensyn til udarbejdelse af en adfærdskodeks, hvor vi så sent som i går har hørt fra Industrirådets formand, at man fra dansk side er parat til helt at følge den henstilling, må i dette øjeblik være den relevante aktion.